

Minister Klimatu i Środowiska

DGO-OK.050.21.2025.PL
3921154.15707681.12646503
Warszawa, 05-08-2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją nr K10INT11149 z dnia 28 lipca 2025 r. Posła Rafała Romanowskiego w sprawie niewystarczającej infrastruktury przetwarzania i segregacji odpadów na terenach wiejskich w powiatach ciechanowskim, przasnyskim, mławskim, żuromińskim i płońskim, przedstawiam poniżej wyjaśnienia.

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska posiada szczegółową inwentaryzację stanu infrastruktury gospodarki odpadami komunalnymi w gminach wiejskich północnego Mazowsza, w tym w powiatach ciechanowskim, przasnyskim, mławskim, żuromińskim i płońskim? Jeśli tak, proszę o udostępnienie danych dotyczących:

- a) liczby działających punktów PSZOK w poszczególnych gminach tych powiatów,
- b) odległości do najbliższych instalacji przetwarzania odpadów,
- c) średniego kosztu zagospodarowania odpadów komunalnych przypadającego na mieszkańca.

W załączeniu przekazuję zestawienie dotyczące funkcjonujących punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie poszczególnych gmin.

Odnosząc się do kwestii odległości instalacji do przetwarzania odpadów informuję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie zbiera informacji o odległości instalacji od poszczególnych gmin. Natomiast zgodnie z ustawą o odpadach – na poziomie m.in. wojewódzkim sporządza się plany gospodarki odpadami¹. Wojewódzkie plany gospodarki odpadami (wpgo) zawierają m.in. informacje o istniejących systemach gospodarowania odpadami², w tym o funkcjonujących na terenie województw instalacjach do zagospodarowania odpadów komunalnych. Załącznikiem do każdego wpgo jest plan inwestycyjny (PI)³ – dokument określający istniejącą oraz planowaną do budowy, rozbudowy i modernizacji infrastrukturę dotyczącą odpadów komunalnych. W zakresie infrastruktury istniejącej wpgo i PI zawiera wskazanie m.in. instalacji komunalnych⁴ na

¹ Art. 34 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587, z późn. zm.).

² Art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

³ Art. 35a ust. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

⁴ Definicję instalacji komunalnej ujęto w art. 35 ust. 6 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

terenach województwa⁵. Wpgo wraz z PI dostępne są na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) poszczególnych urzędów marszałkowskich. Marszałek województwa prowadzi listę funkcjonujących oraz planowanych do budowy, rozbudowy lub modernizacji instalacji komunalnych. Lista funkcjonujących instalacji komunalnych jest aktualizowana na bieżąco i również publikowana, na stronie BIP urzędu marszałkowskiego⁶.

Ponadto informuję, że gminy nie są zobowiązane do przekazywania Ministerstwu Klimatu i Środowiska informacji dotyczących kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach⁷ gminy zobowiązane są do sporządzenia analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi⁸, która obejmuje m.in. koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi dostępne są na stronie podmiotowej BIP urzędu danej gminy⁹.

2. Czy ministerstwo planuje uruchomienie dedykowanego programu inwestycyjnego dla gmin wiejskich w celu budowy lub modernizacji punktów PSZOK, kompostowni lokalnych lub instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów (MBP)?

- a) Jeśli tak – w jakim horyzoncie czasowym oraz w jakiej formie (dotacje, pożyczki, środki z KPO lub Funduszu Spójności)?
- b) Czy w priorytetach tych programów przewidziano preferencje dla gmin o niskim stopniu urbanizacji i rozproszonej zabudowie?

Minister Klimatu i Środowiska bierze udział w realizacji Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027 (FENIKS). Program FENIKS jest programem ogólnokrajowym, wobec czego w przypadku gospodarki odpadami bez ograniczeń mogą w nim również aplikować gminy wiejskie. Od roku 2023 ogłoszono kilka naborów¹⁰, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz ich zagospodarowania. Środki przeznaczone na ten cel skierowane do samorządów przekroczyły 500 mln zł wkładu UE. Aktualnie trwa ocena dotychczas złożonych aplikacji, a po jej zakończeniu – w przypadku stwierdzenia dalszej dostępności środków – podjęta zostanie decyzja w zakresie możliwości ogłoszenia kolejnych naborów.

Warto również wskazać na ofertę wsparcia ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW). Zgodnie z informacjami podanymi na stronie NFOŚiGW, w ramach *programu priorytetowego Gospodarka o obiegu zamkniętym, w tym gospodarowanie odpadami, ochrona wód i gospodarka wodna*, planowane jest uruchomienie w grudniu 2025 r. dwóch naborów z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi, które powinny potrwać do połowy 2026 r. Nabory te ujęte są w programie 3.1 *Racjonalna gospodarka odpadami* w części 1) Selektywne zbieranie i zapobieganie powstawaniu odpadów oraz części 2) Instalacje gospodarowania odpadami. Dodatkowe informacje o tych naborach będą zamieszczane na stronie internetowej NFOŚiGW: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/harmonogram-naborow>.

⁵ Art. 35 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

⁶ Art. 38b ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

⁷ Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733).

⁸ Art. 9tb ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

⁹ Art. 9tb ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹⁰ w działaniu FENX.01.04 Gospodarka odpadami oraz gospodarka o obiegu zamkniętym

3. Czy resort planuje zwiększenie wsparcia dla gmin wiejskich na działania edukacyjne i informacyjne skierowane do mieszkańców w zakresie prawidłowej segregacji odpadów oraz ograniczania ich wytwarzania?

a) Czy dostępne są dane dotyczące skuteczności programów edukacyjnych realizowanych dotychczas na terenach wiejskich w wyżej wymienionych powiatach?

W kwestii działań ukierunkowanych na prowadzenie prawidłowej gospodarki odpadami oraz ich zagospodarowania informuję, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska podejmuje szereg działań, które ukierunkowane są na ww. kwestie, a w efekcie przekładają się na jakość odpadów, które przekazywane są do zagospodarowania w instalacjach. Należy wskazać tutaj przede wszystkim działania edukacyjne skierowane do mieszkańców oraz gmin.

Racjonalna gospodarka odpadami to jeden z priorytetowych tematów edukacyjnych Ministerstwa Klimatu i Środowiska. W tym zakresie prowadzone są ogólnopolskie działania edukacyjne skierowane do społeczeństwa, których celem jest podniesienie wiedzy z zakresu prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, a także wskazanie, jakie działania może podjąć każdy mieszkaniec, aby poprawić sytuację, w tym jak prawidłowo postępować z odpadami. Ministerstwo wykorzystuje różne metody komunikacji z obywatelami, za pomocą których można efektywnie dotrzeć do różnych grup odbiorców. Prowadzona jest dedykowana gospodarce odpadami strona internetowa¹¹, na której oprócz artykułów informacyjnych można znaleźć gotowe materiały informacyjne dla np. gmin i szkół na temat prawidłowej segregacji odpadów oraz prawidłowego postępowania z odpadami. Realizowane są również długofalowe kampanie edukacyjne jak np. kampania Nasz klimat¹².

Ponadto Ministerstwo Klimatu i Środowiska przygotowało specjalny serwis poświęcony tematyce odpadów, w tym ich segregacji¹³. Na stronie dostępne są m.in. odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania dotyczące systemu gospodarowania odpadami w Polsce oraz porady, jak prawidłowo segregować odpady.

Ministerstwo prowadzi również ogólnopolskie kampanie informacyjno-edukacyjne, które uwzględniają kluczowe problemy środowiskowe i klimatyczne, takie jak tematyka odpadów. W ramach zaplanowanych w tym roku działań edukacyjnych przewidziano m.in. dwuletnią kampanię informacyjno-edukacyjną na temat nowego systemu kaucyjnego opakowań po napojach, w którym poruszone zostaną wątki związane z odpadami. Działania te będą skierowane do Polek i Polaków, z uwzględnieniem lokalnych grup społecznych.

W ramach tej kampanii utworzona została specjalna strona internetowa¹⁴, na której można znaleźć najważniejsze informacje na temat zasad działania systemu kaucyjnego w Polsce.

¹¹ <https://naszesmieci.mos.gov.pl>

¹² www.gov.pl/edukacja-ekologiczna/nasz-klimat

¹³ <https://www.gov.pl/web/klimat/segregacjaodpadow>

¹⁴ <https://www.gov.pl/web/klimat/system-kaucyjny>

4. Czy w ocenie Ministerstwa Klimatu i Środowiska obecny system gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce (w tym system RIPOK i mechanizmy regionalizacji) sprzyja rozwojowi infrastruktury na terenach wiejskich?

a) Czy planowane są zmiany legislacyjne lub organizacyjne, które mogłyby umożliwić tworzenie mniejszych, lokalnych instalacji, bez konieczności spełniania rygorystycznych wymogów właściwych dla dużych RIPOK-ów?

Ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1579) zniesiony został obowiązek regionalizacji. Dotychczasowe Regionalne Instalacje Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK) zostały zastąpione przez instalacje komunalne. Definicja instalacji komunalnej⁴ nie zawiera wymogu obsługi przez tę instalację co najmniej 120 tysięcy mieszkańców.

Ponadto informuję, że obecnie w Ministerstwie trwają prace nad zmianami w przepisach ww. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – projekt uzyskał wpis do wykazu prac Rady Ministrów pod numerem UD 252. Projekt ten zakłada doprecyzowanie przepisów, uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz wprowadzenie możliwości dla samorządów stworzenia bardziej optymalnego systemu gospodarowania tymi odpadami, dostosowanego do lokalnych warunków.

5. Czy Ministerstwo analizowało wpływ kosztów transportu odpadów z gmin wiejskich do oddalonych instalacji na wysokość opłat ponoszonych przez mieszkańców? a) Czy planowane są jakiegokolwiek mechanizmy rekompensujące gminom wiejskim te dodatkowe koszty (np. dopłaty, mechanizmy wyrównawcze z funduszy środowiskowych)?

Analiza kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi powinna być prowadzona przez poszczególne gminy. Ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wskazuje, że z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty:

- 1) odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych;
- 2) tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych;
- 3) obsługi administracyjnej tego systemu;
- 4) edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi¹⁵.

Ponadto środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi¹⁶.

Na podstawie powołanych powyżej przepisów gmina powinna zapewnić zbilansowanie kosztów funkcjonowania systemu z wpływami z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Analiza kosztów stanowi fragment analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi – wyjaśnienia w tym zakresie przekazano w odpowiedzi na pierwsze pytanie.

6. Czy i w jakiej formie Ministerstwo współpracuje z marszałkami województw w zakresie aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami (WPGO), tak aby uwzględniły potrzeby gmin wiejskich – w tym postulaty dotyczące decentralizacji przetwarzania odpadów i rozwoju małej infrastruktury?

¹⁵ Art. 6r ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

¹⁶ Art. 6r ust. 1aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Politykę w zakresie gospodarki odpadami na terenie województwa kształtuje marszałek województwa, który dokonuje analizy stanu gospodarki odpadami na obszarze województwa. Następnie określa potrzeby inwestycyjne, tak aby zapewnić racjonalne zagospodarowanie odpadów powstających na jego terenie. Zadaniem Ministerstwa Klimatu i Środowiska jest natomiast zaopiniowanie projektu wojewódzkiego planu gospodarki odpadami i uzgodnienie projektu planu inwestycyjnego, w zakresie ich oceny pod kątem zgodności z przepisami prawa oraz krajowym planem gospodarki odpadami. Informacje dotyczące obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w Polsce w kontekście decentralizacji zostały przedstawione w odpowiedzi na pytanie nr. 4.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu - Główny Geolog Kraju
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:
Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM